

РЕШЕНИЕ

№ 30520

гр. София, 18.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 15.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **2700** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
Образувано е по жалба на П. С. З. ЕГН: [ЕГН], с адрес за кореспонденция: [населено място] , [жк]бл. 68 вх.а ет.3 ап.9,чрез адв. Р. срещу Решение № 2153-21-31/14.02.2024 г., издадено от директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № РНП-1-4-21-01492787/10.01.2024 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, постановено на основание чл. 98, ал. 2, т. 2 от КСО във връзка с чл. 113 и чл. 114, ал. 1 от КСО, с което е разпоредено да възстанови недобросъвестно получена сума за лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване /ИОЗ/ в размер на 20430. 58 лева, от които 11699,06лв. главница за периода 01.01.2014г.до 31.08.2019г. и законна лихва в размер на 8731,52лв.

В жалбата са наведени доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспореното решение. Изтъкват се доводи за изтекла погасителна давност за възстановяване на сумите предвид посочения период. Сочи се несвоевременност на установената нередовност от страна на длъжностните лица, определяне на пенсията в минимален, а не действителен размер. Изтъква се, че не ясно дължимата за възстановяване сума дали представлява разликата между минималния и действителния размер на пенсията, тъй като реален размер не е определян въпреки наличието на признат осигурителен стаж. Липсват мотиви за установена недобросъвестност от страна на органа. Сочи, че вината за вписване на неверни обстоятелства в документите носи предприятието, а не лицето. Моли за отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателката, редовно призована, се явява лично, представлява се от адв. Р., който моли жалбата да бъде уважена и претендира разноски по списък. Ответникът директорът на ТП на НОИ – С.– град, редовно призован, представлява се от юрк. Б.. Изразява се становище за неоснователност на жалбата, иска присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител за участие в съдебното производство и не ангажира становище по спора.

Административен съд – София – град, III отделение, 62 състав след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намира за установено следното от фактическа страна:

Във връзка с подадено от жалбоподателката заявление №МП-87712/19.09.2013г. на П. Шахова /З. понастоящем/ е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл. 74 ал.1 от КСО, считано от 11.06.2013г.-датата на инвалидизиране, съгласно ЕР на ТЕЛК № 1915/11.06.2013г. С Разпореждане от 14.11.2013 пенсията е изменена и определена в действителен размер от датата на отпускането ѝ, при зачетен осигурителен стаж 20г. , 6м. и 20 дни до датата на инвалидизиране. При образувано производство за ежегодно преизчисляване на пенсията по искане на З. е установено, че е приложено удостоверение от ДФ “Строймашинженеринг“, в което е посочен осигурителен доход за периода 01.01.1992-31.12.1994г. като този период е избран от лицето за изчисляване на индивидуалния му коефициент. По повод на това удостоверение, съдържащо нередовности и несъответствия, както и други такива, издавани от същия осигурител за множество лица, е образувана прокурорска преписка и досъдебно производство. Констатирано е, че през избрания период м. 01.1992 г. до 31.12.1994г. жалбоподателката е родила дете, но фигурира във ведомостите на осигурителя с пълни отработени дни, вкл. и за деня на раждането. По повод на това и образуваната прокурорска преписка е издадено Разпореждане № 721217/27.09.2019г. на ръководителя на ПО, с което е изменена личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване, считано от датата на отпускането ѝ 11.06.2013г., като се определя пенсия в минимален размер, поради невъзможност да бъде изчислена по реда на чл. 70 ал.4 от КСО.

По повод обжалване на това разпореждане е произнесено Решение на директора на ТП на НОИ С. град, с което жалбата е отхвърлена, влязло в сила след решение на ВАС. Въз основа на това разпореждане е издадено, оспореното в настоящето производство разпореждане № РНП-1-4-21-01492787/10.01.2024г., с което се определя конкретен размер на подлежащата за възстановяване недобросъвестно получена сума, потвърдено с Решение 2153-21-31/14.02.2024г.на директора на ТП на НОИ С. град, предмет на оспорване.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт и е допустима.

Разгледана по същество, е основателна.

Спорът между страните се заключава в размера на дължимата сума, подлежаща на възстановяване от страна на жалбоподателката.

След извършената на основание чл. 168, ал. 1 от АПК, служебна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт, съдът установи, че оспореното решение на

директора на ТП на НОИ – С. – град е издадено от оправомощен орган, в рамките на неговата материална компетентност. Решението на директора на ТП на НОИ е издадено в предвидената в чл. 59, ал. 2 от АПК, вр. с чл. 117, ал. 5 от КСО форма и съдържа изложение на фактическите и правните основания за постановяването му. В последното са изложени правни изводи. В производството по постановяването му не са допуснати съществени нарушения на процесуални правила и процедурата по издаването му е съобразена с приложимите за случая норми - чл. 117, ал. 3 от КСО.

Потвърденото разпореждане също е издадено от орган-ръководител по „ПО“ при ТП на НОИ–С. град. Представена е Заповед №1015-21-247/04.12.2018г. с която Н. Н., подписала разпореждането е определена да осъществява функции по ръководство на пенсионно осигуряване. При издаването им са спазени административнопроизводствените правила. Въз основа на изложеното не се откриват отменителни основания по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

По делото е изготвена по искане на жалбоподателя ССЕ, приета от съда и кредитирана като компетентна и пълна, независимо от оспорването ѝ от жалбоподателя, от заключението на която е видно, че при зачитане на осигурителния стаж при ДФ „С. инеженеринг“ е определена пенсия в размер на 282,28лв., а при премахване на този стаж- в размер а 127,5лв. определен като минимален праг на пенсията. На месечна база разликата е 154,78лв. по броя месеци – 75, се получава общо сумата от 11699,06лв. главница и лихва в размер на 8731,52лв. или общо 20 430,58лв.

По делото е представена помесечна справка за надвзета пенсия от П. З. /л.71-73/ общо за периода 11.06.2013г./датата на отпускане на пенсията/ до 31.08.2019г. като за сумата дължима от 11.06.2013г. до 31.12.2013г. в разпореждането е съобразен факта на настъпила погасителна давност.

По приложение на материалния закон съдът намира следното:

В резултат на извършените от органите на НОИ проверки категорично е установено, че в пенсионното производство по заявлението на жалбоподателката са представени документи, за които в следващото административно производство е признато, че не отразяват действителни обстоятелства. Представяйки и ползвайки се от документи за трудов стаж, за които несъмнено е имала яснота, че не съответстват на действителното положение, жалбоподателката е действала в противоречие с принципа по чл. 4, ал. 3 АПК. Съгласно трайно установената и непротиворечива практика на Върховния административен съд, недобросъвестността не се предполага, а трябва да бъде установена, като доказателствената тежест се носи от издателя на административния акт. Именно при извършена проверка в производството по искането за отпускане на ЛПОСВ, е издадено разпореждане №721217/246/27.09.2019г. на ръководител "ПО"/приложено в административната преписка/, с което е установено, част от приложените документи за осигурителен стаж са нередовни и не може да се направи извод, че посоченият стаж в ДФ „Строймашинженеринг“ е безспорно установен. Същото определя минимален размер на пенсия, съгласно чл. 75 ал.4 от КСО, като е посочено, че следва пенсията да се преизчисли. Посочено е, че надвзетата пенсия следва да се възстанови от лицето. Това разпореждане е поправено с разпореждане № [ЕГН] в пункт последен. По делото са приложени решение №6929/18.11.2022г. на АССГ по повод обжалване на това разпореждане, потвърдено с решение на директора на ТП на

НОИ С. град и решение на ВАС от 14.11.2023г., с което се оставя в сила решението на АССГ.

Оспореното в настоящето производство Разпореждане е издадено на 10.01.2024г. по повод тези съдебни решения, потвърждаващи правилността на разпореждане №721217/246/27.09.2019г. на ръководител "ПО".

Въз основа това влязло в сила разпореждане са внесени поправки относно размера на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Установени са недобросъвестно получени суми за пенсия от З., чието връщане е било наредено ведно с лихвата по чл. 113 от КСО с разпореждане №РНП-1-4-21-01492787/10.01.2024г.

В КСО липсва легално определение за понятието "недобросъвестност" при получаване на осигурителни плащания, но в съдебната практика е установено тълкуването на това понятие в смисъл на получаване на осигурително плащане от лицето, въпреки знанието от негова страна на факти и обстоятелства, които представляват пречка за получаването на това плащане, както и невярното деклариране на релевантни факти и обстоятелства. Недобросъвестно ще е лицето, което е знаело или предполагало, че няма право да получи съответното плащане, но въпреки това го е приело. За липсата на добросъвестност при получаване на сумите от осигурения се съди от неговото поведение с оглед на получаването им. Независимо, че е налице изискване стажът и категорията труд да се преценява от длъжностното лице, което отпуска или отказва отпускането на пенсията, това не изключва ясното съзнание на заявителя, че при подаване на документите си за пенсиониране, се е позовал на неверни данни, а също така не игнорира приложимостта на законовите разпоредби относно начина на отпускане на пенсията и задължението за възстановяване на недобросъвестно получени суми.

Доводите на жалбоподателката, че пенсионният орган е имал задължението да прецени дали в представените със заявлението за отпускане на пенсия удостоверителни документи за трудовия стаж е правилно определен, не обосновава липсата на недобросъвестност от негова страна.

Независимо от изложеното по-горе, оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, не съответстват на целта на закона, обусловена от защита на бюджета на държавното обществено осигуряване чрез създаване на механизъм за възстановяване на недължими плащания, но не и чрез засягане интересите на лицето повече от необходимото – отменително основание по чл. 146, т. 5 от АПК. Споделят се възраженията на жалбоподателката, че следва дължимата за възстановяване сума да е съобразена с размера на пенсията, която следва да й бъде определена на база на преизчисляване след зачитане на признатия осигурителен стаж от 15г., 11м. и 23 дни. Независимо от факта, че оспореното разпореждане е издадено, тъй като разпореждане от 27.09.2019г. е влязло в сила, то при внимателен прочит на последното е видно, че в него е посочено, че се определя минимален размер на пенсията на осн. чл. 75 ал.4 от КСО, но след това пенсията следва да бъде преизчислена и едва тогава надвзетата пенсия следва да се възстанови от лицето на основание чл. 114 ал.1 от КСО. Доколкото естеството на спора не позволява разрешаването му по същество от съда, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, след отмяната на административния акт, делото следва да бъде изпратено като преписка за ново произнасяне по жалбата на З. против разпореждане РНП-1-4-21-01492787 от 10.01.2024г. При новото произнасяне следва да бъдат съобразени дадените с настоящо решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

Не следва да се обсъждат в настоящия спор приложените впоследствие издадени разпореждания от 07.03.2024г. и от 23.01.2025г. за определяна на пенсията на жалбоподателката в реален размер, по повод Решение № 2153-21-136/21.06.2024г. на директора на ТП на НОИ С. град.

С оглед изхода на спора, съдът намира за основателна претенцията на процесуалния представител на жалбоподателя за присъждане на разноските по делото които са в размер на 200лв. /двеста/възнаграждение за вещо лице.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 62 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на П. С. З. ЕГН: [ЕГН], с адрес за кореспонденция: [населено място] , [жк]бл. 68 вх.а ет.3 ап.9,чрез адв. Р. Решение № 2153-21-31/14.02.2024 г., издадено от директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № РНП-1-4-21-01492787/10.01.2024 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, постановено на основание чл. 98, ал. 2, т. 2 от КСО във връзка с чл. 113 и чл. 114, ал. 1 от КСО, с което е разпоредено да възстанови недобросъвестно получена сума за лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване /ИОЗ/ в размер на 20430. 58 лева, от които 11699,06лв. главница за периода 01.01.2014г.до 31.08.2019г. и законна лихва в размер на 8731,52лв.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. град да заплати на П. С. З. направените по делото разноски в размер на 200/двеста/ лева за вещо лице.

Решението може да бъде обжалвано, с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщението за постановяването му на страните.